

Aşırı düşük açıklanması istenilen özel pozlara ilişkin analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının yukarıda belirtildiği şekliyle hazırlanarak, aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde isteklilere gönderilmek suretiyle teklif fiyatı sınır değerinin altında olan isteklilerden yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi

Toplantı No : 2020/031

Gündem No : 22

Karar Tarihi : 08.07.2020

Karar No : 2020/UY.I-1179

BAŞVURU SAHİBİ:

Hasan Vardar İnş. San. ve Tic. A.Ş.- Pam İnş. ve Tur. Ltd. Şti. İş Ortaklığı,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2020/4533 İhale Kayıt Numaralı "Asya Yakası 2,Kısım Müteferrik Atıksu, Yağmursuyu Dere Temizlik Bakım Onarım İnşaatı" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 24.02.2020 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Asya Yakası 2,Kısım Müteferrik Atıksu, Yağmursuyu Dere Temizlik Bakım Onarım İnşaatı" ihalesine ilişkin olarak Hasan Vardar İnş. San. ve Tic. A.Ş.-Pam İnş. ve Tur. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'nın 27.05.2020 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 03.06.2020 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 15.06.2020 tarih ve 25880 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 12.06.2020 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2020/965 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle,

1) Kesinleşen ihale komisyonu kararında "Verilen savunma dosyasında Poz No: TF. 11/03 "Kaba ızgara ve sirkülasyon yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç vb. katı malzemelerin, düzenli (periyodik zamanlarda çıkarılması ve kesin depoya nakliyesi", Poz No: TF. 08/05 "Çelik boru direkli ve kafes tel ile koruma çiti yapılması (h:2,50m) (yüklenici malı) (nakliye dahil) ve Poz No TF. 10/05 1 Tabanı betonlu ıslaklı batık çalışan (deniz seviyesi altında) kapalı dere yataklarında biriken teressubat, kum, tas vb. katı malzemelerin; Kazılması Çıkarılması ve Kesin Depoya Nakliyesi"

Pozları İçin aşırı düşük savunma talebi tebligatı ekinde verilen analiz miktarlarına uyulmadığı tespit edilmiştir. ” gerekçesiyle aşırı düşük teklif açıklamalarının reddine karar verildiği,

İdarenin aşırı düşük teklif açıklaması talep yazısında talep edilen hususlara uygun olarak açıklama yapıldığı, idare tarafından aşırı düşük teklif sorgulama yazısında özel ve paçal iş kaleminin alt analiz girdileri birim ve miktarları ile birlikte yer almadığı, ayrıntılı bir şekilde istenilmeyen kalemlerin işin niteliği gereği analizi yapılmayan, daha doğru bir anlatımla yapılamayan gruba gireceğinden açıklanmadığı,

İdarece açıklanması istenilen iş kalemlerinin tüm alt analizlerinin oluşturularak açıklamaya konu edilecek ve açıklamaya konu edilmeyecek (%3-%15) analiz girdilerinin tespit edilmediği,

2) TF.11/03 poz nolu “Kaba ızgara ve sirkülasyon yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç vb. katı malzemelerin, düzenli (periyodik zamanlarda çıkarılması ve kesin depoya nakliyesi” iş kaleminin, TF.08/05 poz nolu “Çelik boru direkli ve kafes tel ile koruma çiti yapılması (h:2,50m) (yüklenici malı) (nakliye dahil)” iş kaleminin ve TF.10/05 poz nolu “Tabanı betonlu ıslahlı batık çalışan (deniz seviyesi altında) kapalı dere yataklarında biriken teressubat, kum, tas vb. katı malzemelerin; kazılması çıkarılması ve kesin depoya nakliyesi” iş kalemlerinin analizlerinin hatalı olarak hesaplandığı,

a) TF.11/03 poz numaralı iş kalemine ilişkin olarak, Sözleşme Tasarısı'nın 33.19'uncu maddesinin 13'üncü bendinde “Yüklenici, işletme yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç vb. katı malzemelerin çıkartılması ve kesin depoya nakliyesi işleri için asgari 1 şoför, 1 Erbab İşçi, 1 Düz İşçi ve 1 Kamyonetten oluşacak 2 adet ekibini, mesai saatleri içinde, üstlenmiş olduğu işin önemine binaen ve iş programına uygun olarak her an iş yerinde bulundurmak

zorundadır.” açıklamasının yer aldığı, ancak iş kalemine ait analizde “erbab işçi” girdisi yer almadığı gibi toplam işçilik miktarının kamu zararına sebep olacak nitelikte fazla ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 5’inci maddesinde yer alan kaynakların verimli kullanılması ilkesi ile çelişecek şekilde hesaplandığı,

b) İhale dokümanlarında yer alan birim fiyat tariflerine göre TF.08/05 iş kaleminin : “TF. 08/05- Çelik boru direkli ve kafes tel ile; Koruma Çiti Yapılması. (h:2.50m) (Yüklenici Malı) (Nakliye Dahil)Tarifı: Gerekli her türlü iş ve işçi güvenliği emniyet tedbirlerini almak suretiyle, İdaremiz tesisleri, dere güzergahı, yapı ve arazi çevresine kafes telden koruma çiti yapılması için; gerekli 2 inç çapındaki paslanmaz galvaniz çelik borudan (et kalınlığı 3,65 mm) mamul direklerin ve 3mm tel kalınlığı olan göz aralıkları (7*7) cm’yi geçmeyen sıcak daldırma galvanizli kafes telin ve galvanizli dikenli tellerin temin edilerek iş mahalline getirilmesi, tel çit yapılacak güzergahın belirlenmesi, beher çelik direk boru için aralıkları yatayda akstan aksa 2.50 m’yi geçmeyecek şekilde uygun imalatlarla yerleştirilmesi, 2 inç çapındaki paslanmaz galvaniz çelik boruların (et kalınlığı 3,65 mm) yerleştirilerek sabitlenmesi, köşedeki dikmeler ile düz kısımdakilerin belirli aralıklarla yandan desteklenmesi, sıcak daldırma galvanizli kafes telin Ø4 mm kalınlığındaki paslanmaz tellerle yatayda ve dikeyde çelik boru direklere montajı, boru direklerin uç kısımlarının plastik takozlarla içlerine su girmeyecek şekilde kapatılması, gerekli her türlü malzemenin temini, işyerinde yatay ve düşey taşıma, boşaltma, her türlü işçilikler, proje ve etüt bedelleri, her türlü nakliye bedelleri, genel giderler ve müteahhit karı dahil; 1(bir) m2 çelik boru direkli ve kafes tel ile koruma çiti yapılması fiyatı.” şeklinde açıklandığı, buna göre söz konusu kalemde; 70mm x 70mm göz aralıklı ve 3mm kalınlığında kafes tel ve 2 inçlik galvaniz boru istenildiği, ancak idarece tanzim edilen analizde hem paslanmaz galvanizli çelik borunun bulunmadığı, hem de kafes telin et kalınlığı 3mm’lik telin kg

fiyatı dikkate alınarak yapılmadığı, nitekim emsal Kültür ve Turizm Bakanlığı iş kalemi (Poz No: 1802) incelendiğinde tel kafesin daha sık (50mm x 50mm) göz aralıkları ve et kalınlığı daha fazla (3,5mm) olan malzeme ile imal edileceğinin açık olduğu, ihaleye konu iş kaleminde daha seyrek (70mm x 70mm) göz aralıklarının ve daha ince (3mm) et kalınlığına sahip malzeme ile imal edileceği birim fiyat tariflerinden anlaşıldığı, Kültür ve Turizm Bakanlığının 1802 nolu analizi emsal alındığında 2 metre uzunluğunda 2 1/2 inçlik galvaniz boru ve 50mm x 50mm göz aralıklı ve 3,5 mm kalınlığında kafes telin 1 metre fiyatının elde edildiği, 1802 nolu pozun 2 metrekare işi kapsadığı, bu veriler doğrultusunda işçilik miktarlarının 1 metrekare birime göre yarı yarıya indirilmesi gerektiği, galvaniz kafes telin miktarının birim fiyat tarifine uygun şekilde 1 metrekaresinin ağırlığı; galvaniz boruda ise 2 inçlik borunun 1 metre fiyatı dikkate alınarak analiz oluşturulması gerektiği,

c) TF. 10/05 poz numaralı iş kalemine ilişkin yapılan paçal iş kalemi hesabında N.01/A- M poz numaralı "İslah Edilmiş Dere Yatağında Biriken Balçık ve Teressubatın Temizlenmesi" iş kaleminin kullanıldığı,

Buna göre idarece gönderilen analiz formatındaki "formen" girdisinin alt analiz miktarı dikkate alındığında sırasıyla Ekskavatörün 1 saatlik ücreti (100 hp) 1 saatlik ücreti, Traktör ripperin bir saatlik ücreti Motor greyder'in (80 dhp yukarı) 1 saatlik ücreti alt analizlerinin miktarlarının sırasıyla 0,162 saat, 0,016 saat, 0,05 saat olduğu, bu doğrultuda operatör makinist miktarının $1,44 \times (0,162+0,016+0,05)=0,33$ yağcı miktarı $1 \times (0,162+0,016+0,05)=0,228$ formen miktarının $0,48 \times (0,162+0,016)=0,09$ hesaplamaların sonuçlarında elde edilen değerler olması gerektiği,

3) İdare tarafından aşırı düşük teklif sorgulama yazısında yer alan analizler içerisinde herhangi bir mesafe ya da nakliye miktarına da yer verilmediği, kendilerince aşırı düşük teklif

açıklamalarının tamamen idarenin düzenlemelerine uygun olarak gerçekleştirildiği,

4) İdare tarafından gerçekleştirilen metraj/miktar hataları sebebiyle yaklaşık maliyet ve dolayısıyla sınır değer hesabı ve aşırı düşük teklif açıklamalarında da hukuka aykırılıklar bulunduğu iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Başvuru sahibinin 1'inci iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı Düşük Teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti,

değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Aşırı düşük teklif sorgulaması öngörülen ihalelerde yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında yapılacak işlemler” başlıklı 38'inci maddesinde “38.1. İdare, yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında her bir iş kalemi/grubunun yaklaşık maliyete oranını tespit edecektir. Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemleri/grupları tutarlarının büyükten küçüğe sıralandığı ve oranların kümülatif toplamının da gösterildiği “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış halini gösteren “sıralı analiz girdileri tablosu” hazırlanarak yaklaşık maliyet hesap cetveli kapsamında ihale onay belgesine eklenecektir. Sıralı iş kalemleri/grupları listesi oluşturulurken, iş kalemleri/grupları tutarlarının yaklaşık maliyete oranları, en yakın dört ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanacak ve bu oranların toplamının, yuvarlama nedeni ile 1 den farklı olması dikkate alınmayacaktır...” açıklaması,

Anılan Tebliğ'in “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45'inci maddesinde “...45.1.1.5. Bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri “geçerli teklif” olarak dikkate alınacaktır.

45.1.2. Sınır değer altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık

maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. (Ek cümle: 19.06.2018-30453/m RG/ 7. md.) Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2.İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini

aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

Örnek:

Yaklaşık maliyeti 100.000 TL olan bir ihalede; ihale komisyonu, (38.1) maddesine göre idarece oluşturulan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" ni kullanarak yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 den küçük olan (0,6888) 8, 9 ve 10 nolu iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan 4 nolu iş kalemi/grubunu açıklama istenilecek iş kalemleri/grupları olarak belirleyecektir.

Sıralı iş kalemleri/grupları listesi

İş kalemi/

grubu No

İş kalemi/

grubu adı

Tutarı

Tutar/YM

Kümülatif toplam

8

.....

32.000

0,3200

0,3200

9

.....

20.000

0,2000

0,5200

10

.....

16.880

0,1688

0,6888

4

.....

15.000

0,1500

0,8388

6

.....

9.600

0,0960

0,9348

7

.....

2.400

0,0240

0,9588

3

.....

2.250

0,0225

0,9813

5

.....

1.000

0,0100

0,9913

2

.....

750

0,0075

0,9988

1

.....

120

0,0012

1,0000

Toplam

100.000

100,0000

Sorgulama yapılacak olan "4" nolu iş kalemi/grubunun kar ve genel gider hariç birim fiyatının 18,49 TL olduğu varsayıldığında, ihale komisyonu tarafından, tutarı 18,49 TL'nin % 3'ü olan ($18,49 \times 0,03 = 0,55$) 0,55 TL'ye eşit veya altında kalan analiz girdileri "vida ve plastik dupel, agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı" olarak tespit edilecektir.

Ancak söz konusu girdilerin tutarları toplamı olan 2,81 TL'nin, 4 nolu iş kaleminin kar ve genel gider hariç analiz

toplamının (birim fiyatının) % 15'i olan (18,49×0,15=2,77) 2,77 TL'den fazla olması nedeniyle sıralı analiz girdileri tablosuna göre 2,77 TL'lik tutarın aşılmasına neden olan "vida ve plastik dubel" açıklama yapılması gerekli olmayan analiz girdileri içinden çıkarılacak ve "agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı" açıklama yapılmasına gerek olmayan analiz girdileri olarak ihale komisyonunca tespit edilecektir.

İş kalemi / grubu analizi

İş kalemi / grubu

No: 4

Yangına dayanıklı alçı duvar levhaları ile metal iskeletli giydirme duvar yapılması (..... Duvar Levhası ile)

Ölçü Birimi

m2

Poz No

Girdiler

Ö Br.

Miktarı

B.Fiyatı

Tutarı*

.....

Vida ve plastik dubel

Ad

XXX

XXX

0,54

....

Levha xx mm (yangına dayanıklı)

m²

XXX

XXX

5,00

....

Tc 60 Profilli-0,6mm

m

XXX

XXX

3,50

....

TU 28 Profilli-0,5 mm

m

XXX

XXX

0,80

....

Agraf 12 cm

Ad

XXX

XXX

0,51

....

Agraf vidası

Kt

XXX

XXX

0,31

....

Derz Bandı (Cam el.)

m

XXX

XXX

0,34

....

Ses yalıtım bandı 5 cm

m

XXX

XXX

0,33

....

Borazan vida

Kt

XXX

XXX

0,35

....

Derz dolgu alçısı harcı

m3

XXX

XXX

0,43

....

Düz İşçi(taş.)

Sa

XXX

XXX

0,68

....

Alçı levha ustası

Sa

XXX

XXX

3,25

....

Alçı levha usta yar.

Sa

XXX

XXX

2,45

Kar ve genel giderler hariç toplam

18,49

Kar ve genel giderler (% 25)

4,62

Toplam Tutar

23,11

Sıralı analiz girdileri tablosu

Girdiler

Ö.B

Miktarı

B. Fiyatı

Tutarı

Kümülatif Toplam

Agraf vidası

Kt

XXX

XXX

0,31

0,31

Açıklama yapılması

istenilmeyecektir

Ses yalıtım bandı 5 cm

m

XXX

XXX

0,33

0,64

Açıklama yapılması

istenilmeyecektir

Derz Bandı (Cam el.)

m

XXX

XXX

0,34

0,98

Açıklama yapılması

istenilmeyecektir

Borazan vida

Kt

XXX

XXX

0,35

1,33

Açıklama yapılması

istenilmeyecektir

Derz dolgu alçısı harcı

m3

XXX

XXX

0,43

1,76

Açıklama yapılması

istenilmeyecektir

Agraf 12 cm

Ad

XXX

XXX

0,51

2,27

Açıklama yapılması

istenilmeyecektir

Vida ve plastik dubel

Ad

XXX

XXX

0,54

2,81

Düz İşçi(taş.)

Sa

XXX

XXX

0,68

TU 28 Profilli-0,5 mm

m

XXX

XXX

0,80

Alçı levha usta yar.

Sa

XXX

XXX

2,45

Alçı levha ustası

Sa

XXX

XXX

3,25

Tc 60 Profilli-0,6mm

m

XXX

XXX

3,50

Levha xx mm (yangına dayanıklı)

m²

XXX

XXX

5,00

(Not = Örnekteki iş kalemine ait analizdeki girdiler ve tutarları gerçek verileri yansıtmamaktadır, (45.1.2.1) ve (45.1.2.2) maddesi için oluşturulmuş sayısal örnektir.)

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanununun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla,

sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

...

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri

sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

...

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin

verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

(Ek Paragraf:RG-7/6/2014-29023) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında (Değişik ibare:RG-16/3/2019-30716) veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir..

...

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı

ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,
- d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,
- e. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,
- f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

...

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

...

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur.” açıklamaları yer almaktadır.

İhale dokümanında yer alan düzenlemelerden şikâyet konusu ihaleye ilişkin işin, Asya Yakası 2, Kısım Müteferrik Atıksu, Yağmursuyu Dere Temizlik Bakım Onarım İnşaatı olduğu, 100 adet ihale dokümanı satın alındığı, ihalenin 24.02.2020 tarihinde açık ihale usulü ile birim fiyat teklif alınmak suretiyle yapıldığı, ihaleye 58 isteklinin teklif verdiği, ihale komisyonunca 14.05.2020 tarihli birinci ihale komisyonu kararında sınır değerın 46.008.989,29 TL olarak belirlendiği, 27 istekli tarafından sunulan teklifin aşırı düşük teklif olarak belirlendiği ve 6 istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklamasında bulunduğu,

Söz konusu isteklilerden Tekbudak İnş. Mim. Müh. Ltd. Şti. – Metrosan İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Karaca İnş. Nakl. İş Ortaklığı'nın TF.10/01 nolu poz için idarece verilen analize cevap verilmediği gerekçesiyle, Efor Yapı İnş. Taah. ve Tic. A.Ş.nin analiz girdilerinden makinist yardımcısı ve düz işçi pozlarına ait miktarları hatalı olduğu gerekçesiyle, Hasan Vardar İnş. San. ve Tic. A.Ş. – Pam İnş. ve Turz. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'nın TF. 11/03 poz nolu “Kaba ızgara ve sirkülasyon

yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç vb. katı malzemelerin, düzenli (periyodik) zamanlarda çıkarılması ve kesin depoya nakliyesi”, TF.08/05 poz nolu “Çelik boru direkli ve kafes tel ile; Koruma Çiti Yapılması (h:2,50m) (Yüklenici Malı) (Nakliye Dahil).” ve TF. 10/05 poz nolu “Tabanı betonlu Islahlı batık çalışan (deniz seviyesi altında) kapalı dere yataklarında biriken teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin; Kazılması, Çıkartılması ve Kesin Depoya Nakliyesi.” iş kalemleri için aşırı düşük teklif savunma talebi tebligatı ekinde verilen analiz miktarlarına uyulmadığı gerekçesiyle, 3-El Müh. Müş. Har. İnş. Taah. Tur. Hayv. Mobl. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin, birim fiyat analizlerinde işçilik kalemleri için verilen 10,12 TL/saat ve 11,38 TL/saat ücretlerinin, 2020 yılı brüt asgari ücretinin (13,08 TL/saat) altında olduğu gerekçesiyle, Erşan Erşan İnş. – Arifhan Yapı Müh. – Tekinsan Mad. – Yakut Yapı Nakl. İş Ortaklığı İnş. – Arifhan Yapı Müh. – Tekinsan Mad. – Yakut Yapı Nakl. İş Ortaklığı'nın ise analizlerde yer düz işçi (inşaat işçisi) girdisine ait miktarların hatalı hesaplandığı gerekçesiyle aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun bulunmadığı, Eren İnş. San. ve Tic. A.Ş. tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının ise uygun bulunarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlendiği, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklifin ise başvuru sahibi İnko Proje İnş. Tic. A.Ş. – Altek Grup İnş. Mad. Tic. Ltd. Şti.-Altar Müh. İnş.San.ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Aktarılan mevzuat hükümlerinden, ihale komisyonu tarafından yapılan değerlendirme neticesinde teklif fiyatı sınır değer altında kalan isteklilerin tekliflerinin aşırı düşük teklif olarak değerlendirilmesi ve bu teklif sahiplerinden, yaklaşık maliyetin %80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntıların yazılı olarak istenilmesi gerektiği,

İdarece açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına göre oluşturulan “sıralı analiz girdileri listesi”

kullanılarak tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdilerinin tespit edileceği, söz konusu analiz girdilerine ilişkin olarak isteklilerden açıklama yapılmasının istenilmeyeceği (işçilik girdileri hariç), bahsi geçen hususa ilişkin olarak da açıklama isteme yazılarında, açıklanması istenilmeyecek olan analiz girdilerine yer verileceği,

Diğer yandan, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanmış ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için, bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerektiği,

İsteklilerin açıklamalarında iş kalemleri/grupları için hazırlanacak analizlerde ise, açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dâhil analizlerini oluşturan tüm girdilerin gösterileceği, açıklamada sunacakları analizlerin idarece verilen analiz formatlarına uygun olması gerektiği, aksi takdirde ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya Teknik Şartname'ye uygun olmayan açıklamaları sunan isteklilerin tekliflerinin reddedileceği anlaşılmıştır.

İdarece gönderilen ihale işlem dosyasında yer alan bilgi ve belgelerden;

-TF-10/02 "Tabanı betonlu ve üstü açık dere yataklarında biriken teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin; Kazılması, Çıkartılması ve Kesin Depoya Nakliyesi", TF-10/04 "Tabanı betonlu Islahlı batık çalışan (deniz seviyesi altında) açık dere yataklarında biriken teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin; Kazılması, Çıkartılması ve Kesin Depoya Nakliyesi"

-TF-05/03 "Makina İle İksasız Serbest Kazı Yapılması ve Kazıdan Çıkan Malzemenin Kesin Depoya Nakli" TF-10/01 "Kapalı dere yataklarında biriken teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin; Kazılması, Çıkartılması ve Kesin Depoya Nakliyesi"

-TF-11/01 "Üstü açık atıksu alma (çevirme) ve kum tutucu yapılarda biriken teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin; Kazılması, Çıkartılması ve Kesin Depoya Nakliyesi"

-TF-05/06 "İnce Kırmataş (0-30mm) Hazırlanması ve Makine İle Serilmesi (Nakliye Dahil)"

-TF-06/12 "Ocaktaşı ile 200 dozlu çimento harçlı; Taş Duvar Yapılması"

-TF-12/01 "Ø700mm'den Ø2000mm (dahil) ve daha büyük çaplardaki atıksu ve yağmursuyu kolektörlerinde, muayene bacalarında biriken teressubat, kum vb. katı atık malzemelerin el veya makine ile kazılması, çıkartılması ve kesin depoya nakliyesi"

-TF-11/03 "Kaba ızgara ve sirkülasyon yapılarında tutulan plastik poşet,pet şişe,ahşap,ağaç vb. katı malzemelerin, düzenli (periodik) zamanlarda çıkarılması ve kesin depoya nakliyesi"

-TF-08/05 "Çelik boru direkli ve kafes tel ile; Koruma Çiti Yapılması. (h:2.50m) (Yüklenici Malı) (Nakliye Dahil)"
TF-08/01 "Çeşitli Demir İşleri Yapılması ve Yerine Konulması (Yüklenici Malı) (Nakliye Dahil) (Boyanması hariç)"

-TF-05/01 "Makina İle İksalı Kanal Kazısı Yapılması ve Kazıdan Çıkan Malzemenin Kesin Depoya Nakli (İksa Bedeli Hariç)"

-TF-10/05 "Tabanı betonlu Islahlı batık çalışan (deniz seviyesi altında) kapalı dere yataklarında biriken teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin; Kazılması, Çıkartılması ve Kesin Depoya Nakliyesi" olmak üzere 13 adet iş kaleminin

açıklanması istenen iş kalemleri olarak belirlendiği, söz konusu iş kalemlerinin paçal iş kalemi niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.

Diğer yandan, idarece yapılan değerlendirme neticesinde teklif fiyatı sınır değer altında kalan 27 isteklinin bulunduğu, söz konusu isteklilerden 09.04.2020 tarihli yazılar ile aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği, bahsi geçen yazılarda "... Kanun, Yönetmelik ve Kamu İhale Genel Tebliğinin konuya ilişkin hükümleri uyarınca;

Teklifiniz kapsamında yer alan aşağıdaki iş kalemlerine ilişkin analiz girdilerinin fiyatları ile ilgili tüm ayrıntıların (Tedarikçi veya üreticilerden alınan proforma faturalar, fiyat teklifleri, çimento ve demir ürünleri için üreticinin ilan edilmiş fiyat tarifeleri, Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri, Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından ilgili mala ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar, ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları, stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları, yardımcı analizler vb.) Kamu İhale Genel Tebliğinin 45. maddesinde düzenlenen usule uygun biçimde açıklamanız gerekmektedir. ..." ifadelerine yer verildiği,

Yazı ekinde açıklama istenilen paçal iş kalemlerinin isimlerinin bulunduğu tablolara, paçal iş kalemlerinin ihtiva ettiği iş kalemlerinin isimlerinin bulunduğu ancak miktarlarının bulunmadığı tablolara, paçal iş kalemlerinin ihtiva ettiği iş kalemlerinin analiz girdi isimlerinin ve miktarlarının gösterildiği tablolara, açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin açıklama istenilmeyen analiz girdi isimlerinin bulunduğu tablolara, açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin açıklama istenilen analiz girdi isimlerinin bulunduğu tablolara yer verildiği görülmüştür.

İdarece isteklilere gönderilen aşırı düşük teklif açıklama

talep yazısı ekinde yer verilen ve açıklanması istenen TF-05/06 poz nolu "İnce Kırmataş (0-30mm) Hazırlanması ve Makine İle Serilmesi (Nakliye Dahil)" iş kaleminin paçal iş kalemi niteliğinde olduğu, söz konusu iş kalemine ait analiz formatında yer alan 19.100.2015 poz nolu "Ocakta taş hazırlanması" analiz girdisi, 19.100.1029 poz nolu "Yükleyici (Lastik tekerlekli) (100HP) 1 saatlik ücreti" analiz girdisi ve 19.100.1034 "Konkasörün 1 saatlik ücreti" analiz girdisi bulunduğu anlaşılmıştır.

Belirtilen analiz girdileri birim fiyat mahiyetinde olduğundan her birinin analizi ve 19.100.2015 poz nolu birim fiyat analizi içerisinde ayrıca alt analizi bulunmakta olup mevzuata uygun şekilde açıklama istenilebilmesi için en ayrıntılı şekilde temel analiz girdilerinin tespit edilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından paçal iş kalemini oluşturan birim fiyatların analizleri aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısı ekinde bulunan tablolarda ayrı ayrı belirtilmekle birlikte, söz konusu birim fiyat analizlerinin içerisinde aynı nitelikte analiz girdileri (amonyum nitrat, paletli delgi makinesi, düz işçi, yağcı, mazot vb.) bulunduğu ve bu girdilerin bir araya getirilerek toplanmadığı görülmektedir.

Açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin tespiti iş kalemi analizinde yer alan birim fiyatların alt analizinde yer alan aynı temel girdilerin toplanmak suretiyle tek bir analize dönüştürülmesi ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45'inci maddesine göre analiz girdilerinden, tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olan sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tespitinin ve tutarları %3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşp aşmadığının denetiminin bu şekilde yapılması ile açıklama istenilmeyen girdilerin tespiti mümkün olmaktadır. Ancak idarece bu tespitin paçal iş kalemini

oluşturan her bir birim fiyat alt analizinde ayrı ayrı yapıldığı görülmüş olup, bu yöntemin anılan Tebliğ'in 45'inci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olmadığı anlaşılmaktadır.

Aktarılan hususlar bir arada değerlendirildiğinde, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde verilmesi gerektiği, uyuşmazlığa konu ihalede açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin hazırlanan analizlerin paçal iş kalemi olarak hazırlandığının görüldüğü, söz konusu analizlerin anılan Tebliğ'de belirtildiği üzere "ayrıntılı analiz" niteliği taşımadığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla, bu haliyle aşırı düşük teklif sorgulama işleminin usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediği, bu şekilde yapılan bir sorgulama sonucunda aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin sağlıklı bir değerlendirme yapılabilmesinin imkân dâhilinde olmadığı anlaşılmıştır. Bu çerçevede,

a) "Sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenmesi,

b) Açıklama istenilecek paçal iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinin temel girdilere (işçilik, mazot, diğer malzeme girdileri, makine amortismanı vb. makine girdileri) kadar ayrıştırılarak yapılması,

c) Paçal iş kalemlerine ait analizlerde aynı poz numarasına sahip girdilerin miktar ve tutarlarının toplanması (örneğin aynı paçal iş kalemi analizi içerisinde yer alan tüm mazot

girdilerinin toplanması),

d) Yukarıdaki işlemlerden sonra Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesine göre açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin belirlenmesi,

e) Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesine göre aynı girdinin birden fazla paçal iş kalemi analizinde yer alması halinde, bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek, herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesi (Örneğin mazot girdisi birden fazla paçal iş kalemi analizinde yer alması durumunda, eğer bu paçal iş kalemleri analizlerinden en az birinde mazot girdisinin oranı söz konusu analiz toplamının %3'ünün üstünde olması halinde açıklama istenilmesi),

f) Açıklama istenilecek paçal iş kalemlerinin tümüne ilişkin olarak tek bir açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesinin hazırlanması,

Hazırlanan açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesi ile birlikte temel girdilerin cins ve miktarlarının gösterildiği, açıklama istenilecek paçal iş kalemlerine ait analiz formatlarının sınır değer altında teklif veren isteklilere gönderilerek yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

2) Başvuru sahibinin 2'nci iddiasına ilişkin olarak:

a) Sözleşme Tasarısı'nın "Diğer hususlar" başlıklı 33.19'uncu maddesinin 13'üncü bendinde "...Yüklenici, işletme yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç v.b. katı malzemelerin çıkartılması ve kesin depoya nakliyesi işleri için asgari 1 şoför, 1 Erbap İşçi, 1 Düz İşçi ve 1 Kamyonetten oluşacak 2 adet ekibini, mesai saatleri içinde, üstlenmiş olduğu işin önemine binaen ve iş programına uygun olarak her an iş yerinde bulundurmak zorundadır. Aksi takdirde 500-TL/Gün

ceza müteakiben düzenlenecek ilk hak edişinden kesilecektir.

Bulundurulması gereken ekip sayısı asgari miktar olup ihtiyaç halinde bu sayı iş programına uygun olarak yeterli sayıda artırılacaktır..." düzenlemesi,

İhale dokümanı birim fiyat tariflerinin "TF.11/03- Kaba ızgara ve sirkülasyon yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç vb. katı malzemelerin, düzenli (periodik) zamanlarda çıkarılması ve kesin depoya nakliyesi" başlıklı maddesinde "Ölçü Birimi: adet

Tarifi: Atıksu alma(çevirme) ve Sirkülason yapılarındaki kaba ızgaralarda biriken, teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin, gerekli iş ve işçilik emniyet tedbirleri alınmak suretiyle; kazılması, asansör (veya el) ile dışarıya çıkartılması; katı atık malzemenin görünüş, koku, toz, sızdırma ve benzeri faktörler yönünden çevreyi kirletmeyecek şekilde figüre edilmesi, gerekirse kurutulması; taşıtlara yüklenmesi, nihai depolama sahalarına nakliyesi ve boşaltılması (döküm bedeli dahil), depo sahasına serilmesi için; her türlü işçilikler, makine, alt yapı tesislerinin korunması, askıya alınması, hasar halinde onarılması, su boşaltma, ve her türlü müşkülât zamları, çalışma güclüğü, sigorta masrafları, yatay ve düşey taşımalar, nakliye bedeli, genel giderler ve müteahhit karı; dahil olmak üzere, 1 adet Atıksu alma yapısı, sirkülasyon vb. yapıların ızgara temizliğinin yapılması.

Ölçü : İdarece verilen iş emri ile temizliği istenen atıksu alma yapısı, sirkülasyon vb. yapı üzerinde bulunan ızgaranın temizliğinin yapıldığının tespiti karşılığında 1 adet olarak ölçülendirilir. Her ebat en ve boydaki atıksu alma yapısı, sirkülasyon vb. yapılar üzerinde bulunan ızgaralar 1 adet kabul edilecektir.

Not :

1) Kaba ızgaraların temizliği sonrası çıkan malzemeler, taşıma

izni alınmış nakliye araçlarıyla ve İBB'nin döküm izni verdiği ruhsatlı nihai döküm sahalarına yapılması ile döküm makbuzları (veya fatura) aslı kontrol teşkilatına ibraz edilerek, onay alındıktan sonra, fotokopuları hakediş dosyasında muhafaza edilecektir.

2) Temizliği yapılan her ızgaranın temizlik öncesi ve sonrası halleri tarihli fotoğraf ile hakedişlerde belgelenecektir." düzenlemesinin yer aldığı,

Aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında isteklilere gönderilen TF.11/03- Kaba ızgara ve sirkülasyon yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç vb. katı malzemelerin, düzenli (periodik) zamanlarda çıkarılması ve kesin depoya nakliyesi" iş kalemine ait analiz formatının düz işçi (inşaat işçisi), şoför, arazöz (5 tonluk su sandıklı), mazot (motorin), şantiye dışına kamyonla kazı malz. ve moloz nakli girdilerinden oluştuğu

Anılan Tasarı maddesinde yüklenicinin işletme yapılarında tutulan plastik poşet, pet şişe, ahşap, ağaç vb. katı malzemelerin çıkartılması ve kesin depoya nakliyesi işleri için asgari olmak üzere 1 şoför, 1 erbab işçi, 1 düz işçi ve 1 kamyonetten oluşacak 2 adet ekibini, mesai saatleri içinde, üstlenmiş olduğu işin önemine binaen ve iş programına uygun olarak her an iş yerinde bulundurmak zorunda olduğu düzenlenmiş olup, söz konusu işçilerin unvanları ile ayrı ayrı sayılmak suretiyle asgari düzeyde olduğu ve gerekli görülmesi durumunda idarece sayının arttırılacağına düzenlendiği ve her an iş yerinde bulundurulması gerektiği ifade edilmiştir.

İdarece şikayet başvurusuna cevapta ise işçilik giderinin genel giderler arasında değerlendirilmesi gerektiği ifadelerine yer verilmiş olup, birim fiyat tarifleri incelendiğinde ise ilgili iş kaleminin tanımının yapıldığı, işçilik için gerekli personele yer verilmediği anlaşılmıştır.

İdarece Sözleşme Tasarısı'nda sayılan işçilerin asgari düzeyde

olduğu, ihtiyaç duyulması halinde sayının arttırılabileceği ve işçilerin iř programına uygun olarak, her an iř yerinde bulunması gerektiği hususları da bir arada dūřunūldūđunde 1 adet ızgara temizliği için gerekli erbab iřçi girdi miktarının tespit edilerek, aşırı dūřuk teklif sorgulaması kapsamında isteklilere gōnderilen analiz formatında ayrıca yer verilmesi gerektiği, ayrıca işçilik giderlerinin açıklanması zorunlu giderlerden olduğu ve genel giderler içerisinde değerlendirilemeyeceğinden, sōz konusu iddianın yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

b) İhale dokūmanı Birim Fiyat Tariflerinin TF.08/05 iř kaleminin : "TF. 08/05- elik boru direkli ve kafes tel ile; Koruma iti Yapılması. (h:2.50m) (Yūklenici Malı) (Nakliye Dahil)Tarif" bařlıklı maddesinin "Gerekli her tūrlū iř ve iřçi gūvenliđi emniyet tedbirlerini almak suretiyle, İdaremiz tesisleri, dere gūzergahı, yapı ve arazi çevresine kafes telden koruma çiti yapılması için; gerekli 2 in çapındaki paslanmaz galvaniz elik borudan (et kaimlisi 3,65 mm) mamul direklerin ve 3mm tel kalınlıđı olan sōz aralıkları (7*7) cm'yi geçmeyen sıcak daldırma galvanizli kafes telin ve galvanizli dikenli tellerin temin edilerek iř mahalline getirilmesi, tel it yapılacak gūzergahın belirlenmesi, beher elik direk boru için aralıkları yatayda akstan aksa 2.50 m'yi geçmeyecek řekilde uygun imalatlarla yerleřtirilmesi, 2 in çapındaki paslanmaz galvaniz elik boruların (et kalınlıđı 3,65 mm) yerleřtirilerek sabitlenmesi, kōşedeki dikmeler ile dūz kısımdakilerin belirli aralıklarla yandan desteklenmesi, sıcak daldırma galvanizli kafes telin 04 mm kalınlıđındaki paslanmaz tellerle yatayda ve dikeyde elik boru direklere montajı, boru direklerin u kısımlarının plastik takozlarla ilerine su girmeyecek řekilde kapatılması, gerekli her tūrlū malzemenin temini, iřyerinde yatay ve dūřey tařıma, bořaltma, her tūrlū iřçilikler, proje ve etūt bedelleri, her tūrlū nakliye bedelleri, genel giderler ve mūteahhit karı dahil; 1(bir) m2 elik boru direkli ve kafes tel ile koruma çiti yapılması fiyatı." řeklinde dūzenlendiđi,

Aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında isteklilere gönderilen TF.08/05 poz nolu "Çelik boru direkli ve kafes tel ile; Koruma Çiti Yapılması. (h:2.50m) (Yüklenici Malı) (Nakliye Dahil)" iş kalemine ait analiz formatında "Erbab İşçi, Birinci Sınıf Usta, Düz İşçi (İnşaat İşçisi), Galvanizli kafes tel (muhtelif) (ts 2398), Galvanizli tel, Her Çeşit Betonarme Düz ve Nervürlü ve Profil ve Profil Demir Nakliyesi (Karabük) Avrupa Yakasına" girdilerine yer verildiği,

Birim fiyat tarifleri incelendiğinde gerekli 2 inç çapındaki paslanmaz galvaniz çelik borudan (et kalınlığı 3,65 mm) mamul direklerin ve 3mm tel kalınlığı olan göz aralıkları (7*7) cm'yi geçmeyen sıcak daldırma galvanizli kafes telin ve galvanizli dikenli tellerin temin edilerek iş mahalline getirilmesi, tel çit yapılacak güzergahın belirlenmesi, beher çelik direk boru için aralıkları yatayda akstan aksa 2.50 m'yi geçmeyecek şekilde uygun imalatlarla yerleştirilmesi, 2 inç çapındaki paslanmaz galvaniz çelik boruların (et kalınlığı 3,65 mm) yerleştirilerek sabitlenmesi gerektiği düzenlemelerine yer verildiği, söz konusu birim fiyat tarifinden yapılacak iş içerisinde galvaniz çelik boru kullanımının gerçekleştirileceği, iş kaleminin tanımı içerisinde de çelik boru ifadesinin yer aldığı, dolayısıyla hem birim fiyat tariflerinde hem iş kalemi tanımında çelik boru kullanımı gereksiniminin açık olduğu, ancak aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında isteklilere gönderilen TF.08/05 poz nolu "Çelik boru direkli ve kafes tel ile; Koruma Çiti Yapılması. (h:2.50m) (Yüklenici Malı) (Nakliye Dahil iş kalemine ait analiz formatında galvaniz çelik boru girdisine yer verilmediği görüldüğünden başvuru sahibinin iddiasının bu yönüyle yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibinin analiz girdisinde yer verilen kafes tel için işçilik miktarının olması gerekenden daha fazla olduğu iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede, söz konusu kafes tellerin hazır olarak temin edileceği, işin yapımı sırasında göz aralıklarının daha sık veya seyrek olmasının veya çitler

arasında mesafe ile işçilik miktarları arasında doğrusal bir oran bulunduğundan bahsedilemeyeceği, ayrıca başvuru sahibinin iddiasında yer vermiş olduğu kamu kurumu pozunun kullanılmadığı idareler tarafından hazırlanan birim fiyat tarifine göre kamu kurum fiyatlarından işin konusuna uygun olanı kullanabileceğinden söz konusu iddianın bu yönüyle yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

c) İhale dokümanında ve aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında isteklilere gönderilen analiz formatlarında N.01/A-M poz numaralı "İslah Edilmiş Dere Yatağında Biriken Balçık ve Teressubatın Temizlenmesi" iş kalemine ilişkin herhangi bir açıklama bulunmadığı, kaldı ki yaklaşık maliyet ekinde yer alan analiz formatında TF.10/05 poz numaralı tabanı betonlu ıslahlı batık çalışan (deniz seviyesi altında) kapalı dere yataklarında biriken teressubat, kum, taş vb. katı malzemelerin; kazılması, çıkartılması ve kesin depoya nakliyesi iş kalemi için N.09/A analizinden faydalandığı ifadesine yer verilmiş olup, başvuru sahibinin iddiasının bu yönüyle yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

3) Başvuru sahibinin 3'üncü iddiasına ilişkin olarak:

İdarece isteklilere gönderilen analiz formatlarında nakliye girdileri için sabit nakliye birim fiyatlarının kullanıldığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nün 16.04.2001 tarihli ve B:09.0. YİG.014.00.06 sayılı yazı ekinde yer verilen birim fiyatların kullanılacağı Türkiye'de sadece İstanbul ili Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde kalan ilçeler için nakliyelerin sabit olarak belirlendiği anlaşılmış olup, ayrı bir zorluk katsayısı (A) belirlendiği ve söz konusu katsayının 1,75 olduğu, idare tarafından gönderilen analizlerde nakliye mesafelerine ilişkin bir bilgi verilmediği, şikayete cevap yazısında İBB döküm sahalarının kullanılacağı belirtilerek nakliye mesafesi hususunun açıklandığı belirtilmekle birlikte anılan Tebliğ'in 45.1.2'nci maddesinde yer alan "...ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi

niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir...” şeklindeki açıklamalar gereği nakliye girdileri için mesafe bilgisine aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde gönderilen analizlerde yer verilmesi gerektiğinden başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

4) Başvuru sahibinin 4’üncü iddiasına ilişkin olarak:

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru süreleri” başlıklı 6’ncı maddesinde “(1) İdareye şikayet süresi; ihale sürecindeki şikayete konu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gerektiği tarihi izleyen günden itibaren Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelere yönelik başvurularda beş gün, diğer hallerde on gündür.

(2) Ancak, ilan ile ön yeterlik veya ihale dokümanına yönelik şikayetler, birinci fıkradaki süreleri aşmamak kaydıyla başvuru veya teklif sunulmadan önce en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir.

(3) Kuruma itirazın şikayet süresi; şikayet veya itirazın şikayet üzerine idare tarafından alınan iptal kararına karşı yapılacak başvurularda beş gün, diğer hallerde on gündür.” hükmü,

Anılan Yönetmelik’in “Sürelerle ilgili genel esaslar” başlıklı 7’nci maddesinde “(1) Süreler;

a) İlana yönelik başvurularda ilk ilan tarihini,

b) Ön yeterlik veya ihale dokümanının ilana yansımayan hükümleri için dokümanın EKAP üzerinden e-imza kullanılarak indirildiği tarihi, belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde ihale dokümanının teslim alındığı tarihi, zeyilnameye yönelik başvurularda ise zeyilnamenin bildirildiği tarihi,

c) İdarenin işlem veya eylemlerine karşı yapılacak başvurularda şikayete yol açan durumun farkına varıldığı yahut farkına varılmış olması gerektiği tarihi,

ç) Şikayet üzerine idare tarafından verilen kararın bildirildiği veya bildirilmiş sayıldığı tarihi, on gün içerisinde karar alınmaması halinde ise bu sürenin bitimini,

d) İhalenin iptali kararına karşı yapılan itirazın şikayet başvurularında ise iptal kararının bildirildiği veya bildirilmiş sayıldığı tarihi,

izleyen günden itibaren başlar.

(2) Tatil günleri süreler dahilidir. Sürenin son gününün tatil gününe rastlaması halinde, süre tatil gününü izleyen ilk iş gününün bitimine kadar uzar. Ancak, ilan ile ön yeterlik veya ihale dokümanına yönelik şikayet başvurularının, ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılması zorunludur." hükmü bulunmaktadır.

Başvuru sahibinin iddiasının yaklaşık maliyete yönelik olduğu, dolayısıyla şikâyete konu iddianın farkına varılması gereken tarihin yaklaşık maliyetin açıklandığı ihalenin ilk oturum tarihi olduğu, ihalenin ilk oturumunun ise 24.02.2020 tarihinde gerçekleştirildiği bu hususa yönelik başvurunun bu tarihi takip eden 10 gün içerisinde idareye yapılması gerekirken başvuru sahibi tarafından bu süre geçtikten sonra 27.05.2020 tarihinde şikâyet başvurusu yapıldığı anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiasının süre yönünden reddedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemlerle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, açıklanması istenilen özel pozlara ilişkin analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının yukarıda belirtildiği şekliyle hazırlanarak, aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde isteklilere gönderilmek suretiyle teklif fiyatı sınır

değerin altında olan isteklilerden yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirlięi ile karar verildi.